

Predikan i Berga och Tannåkers kyrkor 2024

Sönd. före pingst

”Hjälparen kommer”

Sak 14:6-9

Rom 8:16-18

Joh 15:26-16:4

Ps: 339, 20, 395, 192

En klok ledare ser till att bädda för sin efterträdare när han eller hon ska lämna ifrån sig ledarskapet. Annars är det just i skarven mellan två ledare som en organisation löper störst risk att skakas om. Men en klok ledare ser till att övergången går så smidigt som möjligt. Mot slutet av Moses liv så var Josua redan påtänkt som efterträdare och Mose hade lagt sina händer på honom så att han fylldes av vishetens ande. Det blev aldrig något bråk om vem som skulle ta över efter Mose – alla visste att Josua var utsedd och utrustad för detta.

I dagens evangelium handlar det om Jesus som är på väg att lämna lärjungarna – även om det kanske inte är helt uppenbart för dem. Men tiden mellan Kristi himmelfärd och pingst är ju just en sådan här skarv, en överlämning vad gäller ledarskapet. Så – vem ska ta över? Vad ska hända nu i den fortsatta historien om den rörelse som startades av Jesus?

Ja, apostlarna och särskilt Petrus fick ju en avgörande roll i den unga kyrkan. Men ensamma skulle de aldrig kunnat axla den här manteln. Jesus förklarar att de ska få hjälp – hjälp av Hjälparen. Han omnämns i Johannes på tre ställen, alla i Jesus avskedstal till sina lärjungar, i Johannes kap 14, 15 och 16. Han ska komma och vittna om mig, säger Jesus. Sanningens ande som utgår av Fadern.

Men vem är egentligen denne mystiske Hjälpare?

Johannes berättar om att han ska undervisa och påminna oss, påminna om allt vad Jesus har sagt. Han ska vittna om Jesus och vägleda oss med hela sanningen.

Detta med att påminna handlar inte bara om att repetera kunskap. Eller när vi påminner varandra: glöm inte ta ur tvättmaskinen som min fru ibland säger till mig.

Nej, *påminna* står för något mycket djupare, det handlar om att *aktualisera* och *levandegöra* Jesus idag. Det är inte torra fakta, eller död historia vi tar del av utan en levande tradition och det är Hjälparen som gör skillnaden!

När vi som nyss lyssnade till en del av Jesus avskedstal är det tillsammans med de första lärjungarna vi gör det, även om det skiljer 2000 år i tid. Precis som vi är med dem vid deras sista måltid när vi går fram till altaret idag.

Hjälparens funktion som handlar om undervisning, predikan och förmedlande av tradition är särskilt förknippat med gudstjänst och liturgi.

Sanningens ande som Jesus upprepade gånger kallar honom ska vittna och avslöja, hjälpa oss att se under ytan. *Se vad som egentligen sker!*

För lärjungarna handlar det om att deras tre år med Jesus får en helt ny tolkning. Tänk dig att du gått en utbildning på tre år. En kurs varvat med praktik. Och du har hela tiden trott att du gått den där kursen för att lära dig mer om en specifik sak. Men när du tar examen får du veta att det du studerat handlat om något helt annat. Något mycket större och djupare än du kunnat föreställa dig. Och du kan gå tillbaka till dina föreläsninganteckningar och kurslitteratur och nu läser du allt i ett helt nytt ljus. Du ser saker som du inte kunnat se tidigare för du hade inte denna insikt då.

Så blev det för lärjungarna. För dem handlar det om: vad är det egentligen vi har varit med om? Jesus har undervisat oss och vi har praktiserat nu i tre år, *vem vad har vi lärt oss?*

Hjälparen ger dem nu en helt ny insikt som ställer allt på huvudet för dem. Döden på korset var inte ett nederlag – utan en *seger!* Jesus var inte bara profet och Messias utan *Gud själv!* Och han tänkte inte bli kung i Jerusalem utan *Herre över allting*. Det de förstått under de tre åren var i och för sig inte fel men sanningen var så mycket större och djupare än de kunnat ana.

Också ni skall vittna, ty ni har varit med mig från början, säger Jesus. Och de gjorde de. De vittnade om honom och vi kan läsa deras vittnesmål. Vi har dem här, samlade i evangelieboken. Men det är inte deras vittnesmål som nämns inte först. *När Hjälparen kommer ... då skall han vittna om mig.*

Hjälparens vittnesmål är viktigast. Evangelierna är inte skrivna av lärjungarna enbart – i så fall hade de enbart blivit en biografi om Jesus. Ett stycke död historia. För att de ska bli *evangelier* – goda nyheter – krävs något annat. Då krävs Hjälparens medverkan. Vi läste idag ur Evangelium enligt Johannes. Egentligen borde vi sagt: Evangelium enligt *Hjälparen* och Johannes.

Vem är denne mystiske Hjälpare? Ja, sanningens Ande är den som hjälper oss att se under ytan, se bortom det som finns framför våra ögon. Det kan handla om ditt eget liv, när du ser tillbaka kan du se saker och händelser i ett nytt ljus. Du ser hur Gud har funnits med som din medvandrare och tillfällen som upplevts som ett nederlag kan ha vänts till en seger.

Sanningens Ande fanns med när evangelisterna, de som var med från början, skrev ner sina vittnesmål. Men han finns också med när vi läser vad de har att berätta. Det som för en, bara är text och historia, är för en annan en levande tradition som talar även idag. Och när vi ska gå fram och ta emot nattvarden, då är det Sanningens Ande som kommer över brödet och vinet så att det för oss blir Kristi kropp och blod.